

Bari Károly köszöntése

Vándorcigányok

Hajnalok tornyai dőlnek vállunkra: szürke, ködöt ásító,
csípős szelek sörényébe fogódzkodva érkező
hajnalok, a szegénység keserű füstje fojtogat
bennünket, nyikorgó szekereinken
visszük rongyokba öltöztetett, hegedűszóval cirógatott
isteneinket: csupa-tűz ölü asszonyainkat,
akik az árkok szélén szülnek, tündérek ők,
az utak tünderei, harmattal mosakodnak,
gyöngyvirág-levéibe törölköznek, szemünkre álmat
énekelnek esténként, szoknyájuk suhogása:
forró zivatar; amikor a varjak fekete
szárnycsapásai sötétséget karcolnak az utak
fölé, árnyékok lopakodnak a fák között,
lányaink kendőjét akarják ellopni, hogy majd
csókért adják vissza, nem őrzik vad kutyák
sátoros szekereinket, kíváncsiskodó
baglyok rikoitoznak csak a szekérrudakon,
a régi öregek hétpecsétes íratlan törvényei
égették keményre szívünket, cigányok vagyunk,
ponyvás szekereken kóborol népünk a világban
hidegen süvöltő telek, verejtékben ázó nyarak
között, tábortüzek hamuvá-rongyolódott
lángjai alatt kincset keresnek az éveiket már nem tudó
cigányasszonyok, akik döglött macskák szőrért
rakják haragosaik kenyérébe, hogy megrontsák őket,
arcunkra utak pora tapad, végtelen, csillagot-álmodó
puszták dideregnek mögöttünk, szurtos gyermekeink
az öröm piros citeráját zengetik naphosszat, gondtalanok,
nyikorgó szekereink az utak kőpadlójához nőttek,
kehes lovaink nyerítése lobog a levegőben, súlyos
fény-zászlók zuhognak a falvakra, parasztjaik
az arany búzaföldek szívdobogásából falat
emeltek házaik köré, ponyvás szekereken kóborolunk
berozsdásodott, csikorgó tengelyű égtájak között,
villám-hasogatta üszkös facsonkok kuporognak
az utak mellett, kormos ágaira este
ráúszik a hold.

Cigánysor

Vályogcsomók közt rejtező
tűztől visszaretten a nyugalom:
világgá ment a rózsafából faragott
hegedű, halálfekete hajú asszonyok
hasították meg érte arcukat,
hűtlen éjszakáikért levágott
mellükkel csillagot égettek
az ég homlokára, éjfélórában
sárkányok toporzékolnak
az énektől piros vidéken

Bari Károly költő 2001. március 15-én Kossuth-díjban
részesült. Folyóiratunk verseivel köszönti a költőt.

szél fodrozta a fellegek
patyolat-ingeit, zúgtak
villámló szárnyakkal a varjak,
elbitangolt lovak hátán kesergett a hold,
rózsafából faragott hegedű, elmúlással
háthaszúrt énekeiddel hová mentél?
putrik ablakaiban visszatérésed virrasztják
a gyertyák, nyurga szelek korbácsolják
emlékre a fákat: nem lehet elfelejteni,
ki dalba fullasztotta szívét!

Hazánk

Ráncokkal szíjazta arcunkat
e földhöz az idő, e csontokkal-kártyázó
temetőhöz ráncokkal kötött, nem jön
tavasz, nem jön tél sem, hogy eloldozzon,
szívünket éjszakánként álom-ekékkel szántja körbe
a sötétség, ideszülettünk virágyökerek étkéül,
megsirattatni magunkat a szélben hófehér esővé ijedt
almafákkal, mert még szeretőnk sincs, ki könnyet ejtsen
értünk, elszöktek, elfutottak csalódva, hajnali füvek tornyain
harmat-harangokat kondított halálba a léptük, ez hát
a hazánk, ez a káromkodásainkra feszített
szegénység, dobravert életünkért a nyomorúsággal-alkudó
kalmár, nem rejtőzhetünk mezők vállaira taszított
homály mögé innen, zúzmara-szőrű ágak mögé nem
rejtőzhetünk, törvények, szerelmek vigyázzák
szökésünk, éjszakák fekete csontjaiért marakodó
kutyák, lobogni, zúgolódni itt tanított
a tűz, suttogetta ragyogva, villámmá dühödve:
hamuvá átkozlak,
hajlongó sors!

Árvák árvája (részlet)

...Ne lásson senki engem, hűséges hazátlant,
árulok asztalánál országerért sírni, eljöttem
messze, orkáncabátom után bokrok körmei kapdostak,
vadmadarak torkában láng rikoltozott, trónszéket
faragtak ködből üszkös ingű férfiak az ősznek,
varjútollakból koronát,
s esőt-vicsorgó felhő-ordasok
űzték a fecskéket délre, emlékké-ázott
szerelmek kapuiból kendőt lobogtattak utánuk
az asszonyok, akiknek kéttornyú mellén éjszakánként
kigyulladt a némaság, láttam: szikrát-virágzó patájú
lovait fekete karámba zárja a nyár, villámok
fürdenek a mennydörgésben,
csillag-motoros éjszakák robognak
el fölöttem, röpít az idő sugaras földekre
vijjogó nyilakat: vadlúdcsapatokat.

Nehéz élet az ének,
pacsirták kiáltoznak fölöttem,
katicabogarak röppenéseitől is megrettenő
ágakat: ujjaimat tördeli a gyötirelem,
hiába öltöztetek márványba minden álmot,
kárörvendő kacagásba arcomat elásznak,

kiszórnák csontjaim hóafafojtott hegyekre,
nem félhetek tőlük, nem ijedhetek
meg, mennem kell nekem késeken is,
nagy üzenetet viszek: aranypecsétes levelet címezett
a Mindenségnek szívemben
egy nép!

Bari Károly rajza